

राष्ट्रीय सेवा योजना

सन २०२०-२०२१ (सर्व प्रवर्गासाठी प्रथम
हप्ता सहायक अनुदान [Grant-in-Aid]
१८ टक्के केंद्र हिस्सा) (सशर्त) संबंधीत २४
विद्यापीठांना वितरण करणे...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: रासेयो २०२१/प्र.क्र.१(३)/साशि-७

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मुंबई -४०० ०३२.

दिनांक : २६ मार्च, २०२१.

वाचा:

१. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(i)/२०२०-
NSS, दिनांक १७.०९.२०२० चे पत्र.
२. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(ii)/२०२०-
NSS, दिनांक १७.०९.२०२० चे पत्र.
३. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(iii)/२०२०-
NSS, दिनांक १७.०९.२०२० चे पत्र.
४. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.D.O.No.G ११०११/०१/
२०१६- NSS, दिनांक ०१.०६.२०१६ चे पत्र.
५. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.D.O.No.G ११०११/०१/
२०१६-NSS, दिनांक १६.०८.२०१६ चे पत्र.
६. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे क्र.D.O.No.G ११०११/०१/
२०१६-NSS, दिनांक ०९.०९.२०१६ चे पत्र.
७. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०१६/(१४२/१६)/ साशि-७,
दि.२४.११.२०१६.
८. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०२०/प्र.क्र.६४/१९/ साशि-७,
दि. २०.१०.२०२०.

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत नियमित आणि विशेष शिबीर कार्यक्रमांसाठी सन २०२०-२०२१ वर्षाकरीता प्रवर्गनिहाय अनुक्रमे नियमित कार्यक्रमांसाठी ३२७७०० व विशेष शिबीर कार्यक्रमासाठी १६३८५० इतकी विद्यार्थी संख्या महाराष्ट्र राज्यासाठी मंजूर केली आहे. सदर विद्यार्थी संख्येस प्रशासकीय विभागाची मान्यता घेण्यात आली असून सदर विद्यार्थी संख्येचे वाटप २०२०-२१ साठी अनुक्रमे वाचा क्र.८ मधील शासन निर्णयाद्वारे सर्व विद्यापीठांना करण्यांत आले आहे. विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे उपक्रम राबविताना होणारा खर्च भागविण्यासाठी सन २०१०-११ पासून

सुधारित दराने नियमित कार्यक्रम रु. २५०/- आणि विशेष शिवीर कार्यक्रम रु. ४५०/- प्रति विद्यार्थी, प्रती वर्ष या दराने सहायक अनुदानाचे वितरण करण्यात येते. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे अर्धशासकीय पत्र दिनांक १६.८.२०१६ व ९.९.२०१६ नुसार माहे एप्रिल, २०१६ पासून राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के झाला असून सदर योजना केंद्रशासित झाली आहे. त्यासाठी या कक्षाचे स्वतंत्र बँक खाते उघडले असून त्यात ई.सी.एस. द्वारे दिनांक ०९.१०.२०२० रोजी केंद्राकडून निधी प्राप्त झाला व शासन निर्णयानुसार सदर निधी विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांसाठी वितरित करण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

भारत सरकार, युवा कार्य व क्रीडा विभाग यांचे अर्धशासकीय पत्र दिनांक १६.८.२०१६ व ९.९.२०१६ नुसार माहे एप्रिल, २०१६ पासून राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के झाला असून सदर योजना केंद्रशासित झाली आहे. त्यासाठी या कक्षाचे आय.सी.आय.सी.आय.बँकेत स्वतंत्र बचत खाते उघडले असून त्यात ई.सी.एस.द्वारे केंद्राकडून निधी प्राप्त झाला आहे. केंद्र शासनाच्या उपरोक्त पत्रानुसार निधी राज्याकडे थेट न देता राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वतंत्र बचत खात्यात जमा करण्यात आला आहे. शासन निर्णयानुसार सदर निधी विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांसाठी वितरित केला जातो. सन २०२०-२०२१ (सर्व प्रवर्गासाठी प्रथम हप्ता ७५% केंद्र हिस्सा) सहायक अनुदानाचे (सशर्त) संबंधीत विद्यापीठांना वितरण करण्याबाबतचा निधी परिशिष्ट अ व ब मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या आय.सी.आय.सी.आय.बँक बचत खात्यातून वितरणास सदर शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

२७ विद्यापीठे/संचालनालये पैकी २३ विद्यापीठांना उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. रासेयो-२०२०/प्र.क्र.१/साशि-७, दि.०२/०२/२०२१ व शासन निर्णय क्र.रासेयो-२०२०/प्र.क्र.१(२)/साशि-७, दि.१८/०३/२०२१ अन्वये सहायक अनुदान निधी वितरणाचे आदेश निर्गमित केले आहेत.

उपरोक्त ०४ विद्यापीठांपैकी उच्च माध्यमिक संचालनालय, +२ पुणे वगळता उर्वरीत ०३ विद्यापीठे, १. मुंबई विद्यापीठ, मुंबई २. एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई व ३. महात्मा गांधी हिंदी आंतरराष्ट्रीय विश्वविद्यालय, वर्धा यांनी सन २०१९-२० या वित्तीय वर्षाचे उपयोगिता प्रमाणपत्रे व वार्षीक खर्चाचे लेखे अद्यापि शासनास सादर केलेले नसल्यामुळे सन २०२०-२१ या वर्षाकरीता सहायक अनुदानाचा निधी वितरीत करणे संयुक्तीक ठरत नाही. सबब, त्या विद्यापीठांकरीता सन २०२०-२१ या वर्षाकरीताचा ७५ टक्के प्रमाणातील प्रथम हप्ता म्हणून अनुज्ञेय ठरत असलेला व उपयोगिता प्रमाणपत्राअभावी वितरीत न केल्यामुळे शिल्पक राहिलेला सहायक अनुदानाचा निधी एकूण २४ विद्यापीठे / संचालनालये यांना सन २०२०-२१ वर्षाचा २ रा हप्ता सहायक अनुदान १८ टक्के केंद्र हिस्सा निधी वितरण करण्यास मंजूरी देण्याकरीताचे (संबंधित २४ विद्यापीठे / संचालयालयांना दुसरा

हप्ता देय रकमेचा तपशील सोबतच्या परिशिष्ट “अ” मध्ये दिलेला आहे) परिशिष्ट “अ” सोबत जोडले आहे. २४ विद्यापीठे/संचालनालये यांना सन २०२०-२१ सर्व प्रवर्गासाठी सहायक अनुदानाचा १८% प्रमाणातील दुसरा हप्ता म्हणून नियमित कार्यक्रमासाठी रक्कम रूपये १,७९,७७,९७०/- (रुपये एक कोटी एकोणऐशी लाख सत्याहत्तर हजार नऊशे सत्तर फक्त) व विशेष शिबीर कार्यक्रमासाठी रूपये १,७५,२४,३८०/- (रुपये एक कोटी पंचाहत्तर लाख चौवीस हजार तीनशे ऐशी फक्त) असे एकूण रक्कम रूपये ३,५५,०२,३५०/- (रुपये तीन कोटी पंचावन्न लाख दोन हजार तीनशे पन्नास फक्त) निधी वितरणासाठी याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

सहायक अनुदानाची रक्कम ई.सी.एस. द्वारे सार्वजनिक निधी वितरण प्रणाली द्वारे (PFMS) संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव/ संचालक/ नियंत्रक यांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे राज्य राष्ट्रीय सेवा योजना अधिकारी (राज्यसंपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी) हे प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांच्या मान्यतेने वितरीत करण्यांत येत आहे. विद्यापीठांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार खर्च करण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच विद्यापीठांनी सदर अनुदान रकमेचे त्यांच्या अधिपत्याखालील महाविद्यालयांना सार्वजनिक निधी वितरण प्रणाली द्वारे (PFMS) प्रवर्गनिहाय वाटप करून सहायक अनुदान वाटप विवरणपत्र व उपयोगिता प्रमाणपत्र लेख्यासह सनदी लेखापालांच्या स्वाक्षरीने शासनास त्वरीत सादर करावे. तसेच विद्यापीठाने महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ मुंबई आणि महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ नागपूर तसेच या विभागाला अथवा त्याच्या प्रतिनिधीला राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या अनुदानाचे सर्व लेखे तपासणी करिता सादर करावेत.

उपरोक्त रकमेला वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९९ /व्यय-५, दिनांक १४/०२/२०१७ अन्वये मान्यता घेण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२१०३२६१६०९५२८००८ असा आहे. हा आदेश जीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. प्रभाकर ब. देसाई)

राज्यसंपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी

प्रत,

- १ अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २ निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
- ३ महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र - १, मुंबई

४. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र - २, नागपूर
५. अवर सचिव, युवा कार्य व क्रीडा मंत्रालय, भारत सरकार, शास्त्री भवन, नवी दिल्ली (पत्राद्वारे)
६. सहायक कार्यक्रम सल्लागार, राष्ट्रीय सेवा योजना विभागीय केंद्र, पुणे
७. सर्व संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव / संचालक
८. सर्व संबंधित विद्यापीठ / संचालनालयाचे राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे कार्यक्रम समन्वयक
९. वित्त विभाग (व्यय - ५), वित्त विभाग, (अर्थसंकल्प ८)
१०. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, साशि - १/ लेखा शाखा.
११. निवड नस्ती साशि- ७

परिशेष - अ

अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2020-21 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				2nd Install. of fund allocated for the year 2020-21			
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL
1	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे	Regular	47750	5308	3962	38480	224264	167395	1625781	2017440
		Special	23875	2654	1981	19240	222936	166404	1616160	2005500
							447200	333799	3241941	4022940
2	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद	Regular	33800	4090	2178	27532	172803	0	1163227	1336030
		Special	16900	2045	1089	13766	177915	96423	1197642	1471980
							350718	96423	2360869	2808010
3	संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे (+ 2 स्तर)	Regular	33800	3988	3182	26630	919234	733451	6138215	7790900
		Special	16900	1994	1591	13315	840471	670606	5612273	7123350
							1759705	1404057	11750488	14914250
4	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर	Regular	26800	4530	2874	19396	194790	123582	834028	1152400
		Special	13400	2265	1437	9698	199320	126456	853424	1179200
							394110	250038	1687452	2331600
5	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती	Regular	25150	3066	2354	19730	131838	101222	848390	1081450
		Special	12575	1533	1177	9865	134904	103576	868120	1106600
							266742	204798	1716510	2188050
6	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर	Regular	24400	2880	1236	20284	123840	53148	872212	1049200
		Special	12200	1440	618	10142	126720	54384	892496	1073600
							250560	107532	1764708	2122800
7	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव	Regular	15000	1868	3414	9718	80324	146802	417874	645000
		Special	7500	934	1707	4859	82192	150216	427592	660000
							162516	297018	845466	1305000
8	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नोंदेड	Regular	15000	1770	1570	11660	76110	67510	501380	645000
		Special	7500	885	785	5830	75977	67392	500506	643875
							152087	134902	1001886	1288875
9	संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई	Regular	9000	1062	1006	6932	45666	43258	298076	387000
		Special	4500	531	503	3466	46728	44264	305008	396000
							92394	87522	603084	783000

परिशेष - अ

अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2020-21 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				2nd Install. of fund allocated for the year 2020-21			
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL
10	पुण्यश्रीलोक अहित्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर	Regular	9200	1086	386	7728	47784	16984	340032	404800
		Special	4600	543	193	3864	47784	16984	340032	404800
							95568	33968	680064	809600
11	गोडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली	Regular	9000	1060	2020	5920	46640	88880	260480	396000
		Special	4500	530	1010	2960	46640	88880	260480	396000
							93280	177760	520960	792000
12	महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक	Regular	9000	464	844	7692	20416	37136	338448	396000
		Special	4500	232	422	3846	20416	37136	338448	396000
							40832	74272	676896	792000
13	म.फुले कृषी विद्यापीठ राहुरी, अहमदनगर	Regular	3800	448	358	2994	19712	15752	131736	167200
		Special	1900	224	179	1497	19712	15752	131736	167200
							39424	31504	263472	334400
14	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी	Regular	2800	332	200	2268	14608	8800	99792	123200
		Special	1400	166	100	1134	14608	8800	99792	123200
							29216	17600	199584	246400
15	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला	Regular	2600	294	242	2064	12936	10648	90816	114400
		Special	1300	147	121	1032	12936	10648	90816	114400
							25872	21296	181632	228800
16	भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालय, पुणे	Regular	1700	190	150	1360	8360	6600	59840	74800
		Special	850	95	75	680	8360	6600	59840	74800
							16720	13200	119680	149600
17	यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक	Regular	1500	190	258	1052	8360	11352	46288	66000
		Special	750	95	129	526	8550	11610	47340	67500
							16910	22962	93628	133500
18	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली	Regular	1200	142	132	926	0	0	0	0
		Special	600	71	66	463	0	0	0	0
							0	0	0	0

परिशेष - अ

अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2020-21 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				2nd Install. of fund allocated for the year 2020-21			
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL
19	महाराष्ट्र पश्च व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर	Regular	1000	142	116	742	6390	5220	33390	45000
		Special	500	71	58	371	6390	5220	33390	45000
20	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे	Regular	1750	84	64	552	3780	2880	24840	31500
		Special	875	42	32	276	3696	2816	24288	30800
21	संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई	Regular	300	34	29	237	0	0	0	0
		Special	150	17	15	118	0	0	0	0
22	कवी कुलगुरु कालेदास संस्कृत विद्यापीठ रामटेक	Regular	500	46	32	422	2070	1440	18990	22500
		Special	250	23	16	211	2024	1408	18568	22000
23	उत्तर प्रौदयोगिकी रक्षा संस्थान (अभिमत विद्यापीठ) पुणे	Regular	200	24	18	158	1080	810	7110	9000
		Special	100	12	9	79	1056	792	6952	8800
24	गोखले राज्यशास्त्र आणि अर्थशास्त्र संस्था (अभिमत विद्यापीठ) पुणे.	Regular	100	12	9	79	2778	2083	18289	23150
		Special	50	6	5	39	1653	1377	10745	13775
	एकूण सहाय्यक अनुदानाची रक्कम	Regular	275350	33110	26634	214556	2163783	1644953	14169234	17977970
		Special	137675	16555	13318	107277	2100988	1687744	13735648	17524380
		Grand Total	413025	49665	39952	321833	4264771	3332697	27904882	35502350

टीप :-

- 1 संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे (+ 2 स्तर) यांना याद्वारे सन 2020-21 या वर्षाचा पहिला व दुसरा हप्ता निधी एकत्रितपणे वितरीत करण्यात येत आहे.
- 2 गोखले राज्यशास्त्र व अर्थशास्त्र संस्था, पुणे यांना यापूर्वीच्या शासन निर्णय दि. 18.03.2021 मध्ये नमूद केलेली सन 2020-21 या वर्षाचा पहिला व दुसरा हप्ता एकत्रितपणे वितरीत करण्यात येत आहे.

(डॉ. प्रभाकर ब. देसाई)
राज्य संपर्क अधिकारी / वि.का.अ.
राष्ट्रीय सेवा योजना, महाराष्ट्र शासन